

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Cross-sectional survey study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อำเภอเมือง ของจังหวัดหนึ่งในภาคใต้ โดยประยุกต์แนวคิดทฤษฎี PRECEDE PROCEED Model มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาค้างนี้ คือ นักศึกษาชายและหญิงทุกระดับชั้นปี ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2549 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มชั้นเดียว (One stage cluster sampling) จำนวนห้องเรียนที่สุ่มได้ 38 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 840 คน เป็นเพศชาย จำนวน 543 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 297 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเภทตอบเอง (Self-Administered Questionnaire) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม คำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) พร้อมทั้งพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ สัมพันธ์กับข้อคำถามอื่นๆ รวมกัน (Item Total Correlation) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Stata 7.0 ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มัชยฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบลอจิสติก (Multiple Logistic Regression) โดยมีการถ่วงน้ำหนักตามวิธีการสุ่ม สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่เคมีเพศสัมพันธ์ เป็นเพศชาย ร้อยละ 75.4 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 24.6 มีอายุอยู่ระหว่าง 16 – 19 ปี มากที่สุด ร้อยละ 62.8 อายุเฉลี่ย 18.75 ปี (SD = 1.91) อายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 25 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับปวช.3 มากที่สุด ร้อยละ 24.2 ได้รับเงินค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน อยู่ระหว่าง 1,001 - 5,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 78.8 ค่ามัชยฐานเท่ากับ 3,000 บาท โดยได้รับเงินค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนน้อยที่สุด 500 บาท มากที่สุด 40,000 บาท ซึ่งเงินที่ได้รับในแต่ละเดือนใช้จ่ายเพียงพอ ร้อยละ 59.7 ไม่เพียงพอ ร้อยละ 40.3 สถานภาพสมรสของบิดามารดา อยู่ด้วยกันมากที่สุด ร้อยละ 77.1 บิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 41.6 และมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 46.1

1.2 สัตว์ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางเพศ

จากผลการศึกษา พบว่า วัยรุ่นในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 34.9 (95% CI : 29.86 – 39.90) (Design Effect : 2.88) มีพฤติกรรมทางเพศ ดังนี้

อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอยู่ระหว่าง 13 – 15 ปี มากที่สุด ร้อยละ 42.0 อายุเฉลี่ยที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 15.5 ปี (S.D. = 2.4) อายุต่ำสุด 7 ปี อายุสูงสุด 23 ปี บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยครั้งแรกเป็นคนรัก/แฟนมากที่สุด ร้อยละ 78.2 รองลงมา คือ คนแปลกหน้าที่เจอตามสถานที่ต่างๆ ร้อยละ 10.9 ซึ่งในกลุ่มนี้ใช้เวลาสานความสัมพันธ์ตั้งแต่รู้จักไปสู่อารมณ์เพศสัมพันธ์ ไม่ถึง 1 วัน ร้อยละ 50 สาเหตุสำคัญในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เพราะอยากลอง/อยากหาประสบการณ์มากที่สุด ร้อยละ 46.4 สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นบ้าน/ที่พักมากที่สุด ร้อยละ 76.8 ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในวันสำคัญต่างๆ พบว่า เคยมี ร้อยละ 42.0 โดยวันสำคัญที่เคยมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือ วันวาเลนไทน์ ร้อยละ 54.5 ไม่ใช่อายุขานามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 66.9 สาเหตุที่ไม่ใช่เพราะ มั่นใจในตนเอง และคุ้นเคยว่าปลอดภัย ร้อยละ 27.1 ส่วนใหญ่หลังจากที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกแล้ว จะมีเพศสัมพันธ์อีก ร้อยละ 85.7 ซึ่งจะมีกับคนเดิมที่เคยมีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรกมากที่สุด ร้อยละ 47.8 คนเดิมและคนใหม่ ร้อยละ 37.9 ส่วนใหญ่ใช้บางครั้งและไม่ใช่อายุขานามัย ร้อยละ 85.7 เพราะมั่นใจในตนเองและคุ้นเคยว่าปลอดภัย ร้อยละ 37.7 ปัจจุบันมีคู่ขนอนประจำเพียง 1 คน ร้อยละ 62.6 มีมากกว่า 1 คน ร้อยละ 36.6 เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ร้อยละ 14.3 สำหรับนักศึกษาหญิงเคยตั้งครรรภ์ ร้อยละ 43.1 ส่วนใหญ่จะแก้ปัญหาโดยการทำแท้ง ร้อยละ 90.3 มีเพียงร้อยละ 9.7 เท่านั้นที่ปล่อยให้ตั้งครรรภ์ต่อเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศบุคคลแรกที่มีมักจะขอคำปรึกษาเป็นเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 39.6

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางเพศในกลุ่มนักศึกษาหญิง และชาย พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีพฤติกรรมที่คล้ายกัน คือ บุคคลที่เพศสัมพันธ์ด้วยในครั้งแรกเป็นคนรัก/แฟน สถานที่ที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นในบ้าน/ที่พัก การไม่ใช่อายุขานามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และการมีคู่ขนอนประจำมากกว่า 1 คน ส่วนพฤติกรรมที่แตกต่างกัน คือ อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ระยะเวลาสานสานความสัมพันธ์ตั้งแต่รู้จัก ไปสู่อารมณ์เพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าที่เจอตามสถานที่ต่างๆ สาเหตุที่ไม่ใช่อายุขานามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก และสาเหตุสำคัญในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

เมื่อวิเคราะห์คุณลักษณะการใช้ดูขานามัยกับอายุ และบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ในครั้งแรก พบว่า อัตราการใช้ดูขานามัยในทุกกลุ่มอายุต่ำกว่า ร้อยละ 40 โดยเฉพาะในกลุ่มอายุระหว่าง 19 – 25 ปี มีอัตราการใช้ดูขานามัยเพียง ร้อยละ 28.0 และอัตราการใช้ดูขานามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าที่เจอตามสถานที่ต่างๆ ใช้ดูขานามัยเพียง ร้อยละ 25 เท่านั้น

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ กลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์ และกลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ มักจะขอคำปรึกษาจากเพื่อนมากที่สุด ร้อยละ 39.6, 40.2 ตามลำดับ

1.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นในสถานศึกษา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P - value < 0.05$) คือ การใช้สิ่งเสพติด ($OR = 5.5$ เท่า, $95\%CI : 2.75 - 10.90$, $Design Effect : 1.45$) ทักษะคิดต่อการมีเพศสัมพันธ์ ($OR = 4.6$ เท่า, $95\%CI : 3.19 - 6.70$, $Design Effect : 1.00$) การรับสิ่งกระตุ้นทางเพศจากสื่อ ($OR = 3.6$ เท่า, $95\%CI : 1.32 - 9.63$, $Design Effect : 1.16$) การดื่มเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ($OR = 2.2$ เท่า, $95\%CI : 1.41 - 3.56$, $Design Effect : 1.00$) ระดับการศึกษาของมารดา ($OR = 2.0$ เท่า, $95\%CI : 1.32 - 3.20$, $Design Effect : 0.76$) พฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มเพื่อนสนิท ($OR = 1.9$ เท่า, $95\%CI : 1.29 - 3.03$, $Design Effect : 1.29$) ลักษณะการพักอาศัยขณะเรียนในปัจจุบัน ($OR = 1.6$ เท่า, $95\%CI : 1.34 - 2.30$, $Design Effect : 0.69$)

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

2.1.1 อายุที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกต่ำที่สุดเพียง 7 ปี เท่านั้น ดังนั้นพ่อแม่ และผู้ปกครองต้องเริ่มจากการเป็นครูคนแรก เป็นคนปูพื้นฐานที่ดีให้ โดยเฉพาะการสอนหรือพูดคุยเรื่องเพศ สามารถคุยกับลูกได้ตั้งแต่ลูกยังอยู่ในช่วงอนุบาล แต่เนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับวัยของเขาด้วย เมื่อเข้าสู่สถาบันการศึกษาการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตรเพศศึกษาเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะทักษะการจัดการกับปัญหา เช่น กระบวนการฝึกบทบาทสมมติในเรื่องของทักษะการต่อรอง การปฏิเสธ ให้มากขึ้น รวมทั้งมีการเสริมแรงให้กับครู โดยมีการอบรมครูผู้สอนเพศศึกษาด้วย และที่สำคัญภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสื่อต่างๆ ต้องช่วยสนับสนุนอย่างจริงจัง และมีความรับผิดชอบในการนำเสนอด้วย

2.1.2 อัตราการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก สูงถึงร้อยละ 66.9 ถึงแม้ทางกระทรวงสาธารณสุขณรงค์มาหลายปีในเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยแต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอ การติดตั้งตู้ถุงยางอนามัยแบบหยอดเหรียญขึ้นในสถานบริการที่วัยรุ่นนิยมไป ซึ่งบางครั้งสังคมอาจจะมองว่าเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น ทั้งที่จริงในปัจจุบันนี้เราต้องยอมรับว่าเราไม่สามารถห้ามเรื่องนี้ได้ ดังนั้น การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย (safe sex) จึงเป็นหนทางที่ดีที่สุด

2.1.4 เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศบุคคลแรกที่นักศึกษามักจะขอคำปรึกษาเป็นเพื่อนมากที่สุด และพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มเพื่อนสนิท มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นทางสถาบันการศึกษาจึงควรมีการประสานงานและขอร่วมมือกับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการจัดคลินิกปรึกษาปัญหาทางเพศ โดยอาจจัดเป็นคลินิกนิรนาม ไม่เปิดเผยผู้มารับการปรึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง นอกจากนี้อาจให้เพื่อนเป็นแบบอย่างให้เพื่อน คือ ให้นักศึกษาที่เป็นที่ยอมรับในสถานศึกษาเป็นแกนนำด้านสุขภาพและเครือข่ายโดยให้เพื่อนช่วยเพื่อน ในการป้องกันและหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพราะการพูดคุยระหว่างเพื่อนจะมีความเป็นกันเองและใกล้ชิดมากกว่า

2.1.5 นักศึกษาเป็นจำนวนมากยังไม่แน่ใจว่า การนับระยะปลอดภัยประจำเดือน (ก่อน 7 หลัง 7) ร่วมกับการหลั่งสุถิกายนอกของเพศชายเป็นวิธีที่สามารถป้องกันโรคเอดส์ได้ หรือไม่ได้ และยังไม่แน่ใจว่าปัจจุบันมี หรือไม่มียาแผนปัจจุบันที่สามารถรักษาโรคเอดส์ให้หายขาดได้ ดังนั้นทางสถาบันการศึกษาจึงควร

มีการประสานงานและขอสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ในการมาให้ความรู้ทางวิชาการ ที่ถูกต้อง และขอสนับสนุนสื่อต่างๆ

2.1.6 การใช้สิ่งเสพติด เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ เนื่องด้วยการใช้สิ่งเสพติดทำให้ขาดสติสัมปชัญญะ แล้วนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นต้องอาศัยความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วน เช่น พ่อแม่ผู้ปกครอง ครู ชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ คอยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุตรหลานไม่ให้ไปข้องแวะกับยาเสพติด และในช่วงภาคฤดูร้อนควรมีการจัดค่ายเยาวชนเพื่อต่อต้านยาเสพติด โดยประสานความร่วมมือทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และเอกชน ในการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่เยาวชนในเรื่อง อันตรายของยาเสพติด คุณธรรม และจริยธรรม

2.1.7 ทศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ยิ่งพบว่า นักศึกษาเป็นจำนวนมากที่เห็นด้วยว่า การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างครู/แฟนเป็นการแสดงถึงความรักความจริงใจที่มีต่อกัน และการทดลองอยู่ด้วยกันกับคนรักก่อนการแต่งงานเป็นสิ่งที่ดี ดังนั้นครอบครัวจึงควรให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ โดยเฉพาะการปลูกฝังทัศนคติที่เหมาะสมต่อการมีเพศสัมพันธ์ อันจะส่งผลให้มีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่ค้ำจุนของไทย รวมทั้งสถาบันการศึกษา ควรพิจารณาในการจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษา เช่น การอบรมเรื่องเพศศึกษาและการสร้างเสริมทักษะชีวิตที่จำเป็นในชีวิตวัยรุ่น เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และควรจัด โครงการกลุ่มสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน เพื่อลดช่องว่างระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับบิดามารดา และระหว่างครูกับบิดามารดา ทำให้การประสานงานเกี่ยวกับการป้องกัน และแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.1.8 การรับสิ่งกระตุ้นทางเพศจากสื่อ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นหากจะแก้ปัญหาในระยะยาวต้องอาศัยยุทธศาสตร์สำคัญในด้านสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน ดังนี้

(1) “ลดปัจจัยเสี่ยง” มีมาตรการควบคุมจัดระเบียบสื่อที่ไม่เหมาะสมให้เป็นรูปธรรม เช่น การกวาดล้างสื่อลามก “สื่อเฝ้าใจเด็ก” ให้เด็ดขาด และกำหนดพื้นที่และกฎหมายควบคุมการจำหน่ายให้ชัดเจน การเพิ่มโทษผู้ผลิตและจำหน่ายสื่อที่ไม่เหมาะสมเป็นต้น

(2) “เพิ่มพื้นที่สื่อและกิจกรรมสร้างสรรค์” โดยโรงเรียน สถาบันศาสนา ชุมชน เอกชน โดยรัฐให้การสนับสนุน ภายใต้ความคิด “สื่อดีรายการทีวีดี” ซึ่งรัฐอาจต้องสนับสนุนในรูปกองทุนส่งเสริมคนทำหนังละครสร้างสรรค์ การมีโทรทัศน์ช่องครอบครัว เป็นต้น รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรม และพื้นที่ก่อให้เกิดรายได้แก่เยาวชน เช่น “สร้างพื้นที่คุณภาพให้เด็ก” เป็นจุดนัดพบสุดสัปดาห์ให้เยาวชนทุกรุ่นทุกวัยมาทำกิจกรรมหลากหลาย ทั้งเล่น เรียนรู้ เป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่ มีเยาวชนเป็นผู้จัดการเอง มีผู้นำเยาวชนเป็นแนวร่วมประสานความร่วมมือกับ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เน้นหลัก “เด็กนำผู้ใหญ่หนุน”

(3) “เกราะป้องกัน” โดยการส่งเสริมความเข้มแข็งของครอบครัวและการเลี้ยงดูเด็ก การส่งเสริมบทบาทสื่อและสถาบันการศึกษาในการสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่เด็ก รวมถึงการลงทุนในระบบการวิจัยเพื่อการศึกษาติดตามและเฝ้าระวังทางสังคม และ โดยเฉพาะการเน้นบทบาทสื่อ Media Education ให้เด็กบริโภคสื่ออย่าง “รู้เท่าทัน”

2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ เช่นกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อจะได้มองเห็นภาพโดยรวมของพฤติกรรมทางเพศ ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2.2 ควรศึกษาเชิงลึกในกลุ่มที่ไม่ใช่อุดงอย่างอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้าที่เจอตามสถานที่ต่างๆ

2.2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยแบบกึ่งทดลอง เช่น ประสิทธิภาพของโปรแกรมสุขภาพ โดยการประยุกต์ใช้ทักษะชีวิตในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์

2.2.4 ควรศึกษาวิจัยพฤติกรรมทางเพศในรูปแบบอื่น เช่น การค้าประเวณีในกลุ่มนักเรียนนักศึกษาทั้งชายและหญิง